

POLITIKAI, TÁRSADALMI. és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP

Most mint meglett ember, mint évi huszezer frank jövedelem ura kénytelen voltam a boszu e nemével felhagyni. De majd találok

kozlatik, melynek nem volna egyéb teendője, mint a már szerzett vizumtani adatok rendszeres összeállítása. A kért összeg elegendő a kezdeti nehézségeink leküzdésére. Végre Herman Ottó beszédére vonatkozó kijelentésem, hogy a minisztertanácsban alkalmazott műszaki eszközök, eljuttatottak a műszaki világnak. (Helyeslés a jobboldalon.)

Herman Ottó rektortól Hieronymi beszédre, vitatva, hogy igaz volt abban, a mit a szegedi rakpartól mondott. A mit Hieronymi a vizumtani adatokra vonatkozólag megjegyezt, bizonyítja, hogy csak mérnöki szempontból beszél, de azt a fellogist szót el nem fogadhatja, mert az ezézhöz nem vezet. Baross Gáborral szemben fejtette, hogy mily szükség van a hidrográfiai intézet felállítására és mert a kormány ezt nem szándékolja, a tételt nem szavazza meg.

Hieronymi Károly rövid felszólalásban válaszolt Hermannek, aztán a tétel megszávatizta. A munkács-beszéddi vasut tételénél Török Kálmán szót fel, kijelentve, hogy a tételt nem szavazza meg, mivel az osztrák érdekeket szolgálja; konstataja, hogy ha osztrák érdeklől van szó, bármily nyomozás is pénzügyi helyzetünk, a többség elfogadja a feladást emelést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Kemény (Gábor b.) kijelenti, hogy a vasut építésére azért kellett nagyobb összeget előirányozni, mert a munkálatok utóbbi időben oly gyorsan haladtak, hogy már az 1885. évi előirányzat teljesen felhasználott és így bizonyosra vehető, hogy a most előirányzott összeg is fel fog használtatni.

Lukács László előadó jelenti, hogy a vasut kiépítése Magyarországnak érdekében áll. Az emelést azért kellett elfogadni, mivel a munkálatok most gyorsabban folynak és nehogy a kormánynak esetleg túlkidáradásokat kelljen tennie.

Thaly Kálmán e vasut kiépítésének valódi indokait az osztrák érdeket tartja. mert Magyarországnak sem kereskedelmi sem stratégiai érdeke nem kívánja a kiépítést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Kemény (Gábor b.) kijelenti, hogy a munkálatok gyors haladása teszi szükségessé az előirányzat emelést. Ha ez nem történne meg, a vállalkozó a szerződés értelmében perrel támadhatná meg a kormányt és kártérítést követelne.

Thaly Kálmán rövid felszólalása után a ház a tételt megszavazta.

A dombovár-zádkányi vonalról szóló tételnél Szalay Károly szót fel és kijelenti, hogy az előirányzott 200,000 forintot nem szavazza meg, mivel az eddigi befektetés is hiábavalónak bizonyult.

A dombovár-zádkányi vasutvonalt csak helyi érdek és a mig kellő összeköttetések nem létesítettek, semmi haszna annak a vasutnak nem lesz.

A tételt a ház megszavazta. A 100 drb. személykocsi beszerzésének tételénél

Bottlik Lajos szót fel, kéri a házat, hogy az általa beadott indítványt, hogy a személykocsik beszerzésére kívánt 100 ezer forint törlesztést, fogadja el.

Kemény (Gábor b.) felszólalása után a ház az összeget megszavazta.

Ezzel befejezték a közmunka- és közlekedési miniszterium költségvetése és megkezdődött a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Wahrmann Mór előadó, Fluger Károly és Lyka Dóme szónak általánosságban a költségvetés mellett.

Dobránszky Péter az ország szomorú gazdasági helyzetéről beszél s felszólalja azon okokat, melyek a közgazdasági válságot előidézték és azon orvosszereket, melyek segítségnek a helyzetben.

Elnök: A költségvetés folytatását holnapra halasztom. Most kérek tőze képviselő fogja előterjeszteni interpellációját.

Rácz Géza a pénzügyminiszterhez a következő interpellációt teszi:

1. Van-e tudomása a t. pénzügyminiszter annak arról, hogy a német birodalmi gyűlés elé a szesz monopoliun tárgyában egy törvényjavaslat terjesztett, mely következményeiben hazánk gazdasági érdekeit is melyen érinti.

2. Szándékozik-e e nagyfontosságú kérdést úgy pénzügyi és gazdasági, mint erkölcsi oldalra nézve a többi fogaztsági adókat egybevetve tanulmányozni és a tanulmány

más módot. Ha más nem segít, huszezer frank jutalmat tűzök ki annak, aki könyvet ír az órák ellen. A fali, zseb- és álló órák, a heugor-, horgony-, ismétlő-sth. órák ellen, és akkor tudni fogja a világ, hogy feltalálójuk gaz fejkő volt.

Mialatt Fenoglio ily mulatságos humor-pellességgel dörgött az órák ellen, Felix a sajátját előlmuta zsebéből és arany fedőlel felpatantotta.

Vagy az enyém, vagy a tied jár rossz-szult? szolt Felix. Már félhagy, mégis mielőtt elmegyek, egy szívességet kell tőledkérnem.

Fenoglio nem hallgatott oda: rápillantott barátja órájára és ellene irányzta nyílait.

Hát te is, fiam Brutus? És te képes vagy mulatni? Szemből az ellenséggel?

Mit akarsz? Ez szokás és végre is az ember nem rabszolgája a saját órájának. Az enyém is, hasonlóan minden halandóhoz, csak egyszer egy éven jár jól. Megnézem esupa időtőlésből: ó jár a maga útján, és is a magamén és így mint ferj és feleség egyetértésben élnek egymással. Hanem hogy te a magadéért miért nem zúzd össze vagy egyébként el nem pusztítod?

Igen, és a esedéssé? Egy óra a házban szükséges rossz, nélkülözhetlen, mint az unalom. Az ó tiktakja szabályozza az én léteim tiktakját, és ha eltöröm az órák akkor — legalább én azt hiszem — helyette az én egyhangú életemnek kell az órákat és negyediket ünn. Oh Felix, te boldog, a ki azt sem tudod, mi az unalom!

Nem is ismerkedem meg vele ebben az életben, mert eszaltban szerezem van ellene.

Hol kaplató? Rögön, még ezt a hálókabátot sem vetem le, futok és megveszem.

Ne tőzsedjél, és miatt nem kell győgy-zéreshez fordulnod. Kövesd példámat: bízd

eredményéről a só árának leszállítására és esetleg a dományegedárság előrelépéskapcsolatban törvényjavaslatot beterjesztetni a szeszmonopolium behozatalt illetéleg.

Elnök: Az interpelláció ki fog adni a pénzügyminiszter urnak. Ezzel az ülés véget ért.

TANÜGY.

Az iskolakert czélljáról

1.

Az iskolakertek czélljáról írni igazán felesleges volna, ha élénkbe tűzött tételünk éppen ebben a pontban nem emelnálna, mert azt a külföldi kapacitás tollak már minden oldalról kellőképen megvilágították. De mi azt mondottuk, hogy a közgazdasági előmozdításához mindenképp értelmes és munkaképes, azaz dolgozni tudó nép szükséges. Egerszennél megígértük kimutatni azt, hogy a népiskolában lehet éppen egy tanítást dolgozni, amint ma tanítanak gondolkodni. (Csak-hogy attól tartok, ha a népet úgy tanítanak dolgozni, a mint meg ma sok iskolában tanítanak gondolkodni, hát rövid idő alatt mind rakásra dühne az éhségtől. A szedő.) Hogy ezt megtehessük, szólnunk előbb az iskolakert czélljáról.

Mint a világ-, vagy valamely nemzet történetében vannak korszakok, úgy vannak a nevelés történetében is, melyekben bizonyos eszmé megvalósításai kezdődnek. Ma a nevelés terén a legtekintélyesebb tanításiak küzdenek az iskolakertek és a munkatanítás mellett a népiskolában. Hazánkban is vannak férfiak, kik ezen eszmével foglalkoznak. S hogy messze ne kalandozzak szerte az országban, bemutatom mindjárt Graszcel János aradi evang. tanítót, kinek „Az iskolakertek” című értekezése csak múlt napokban hagyta el a sajtót. O volt, a ki az „Alföldi Tanügyi Közlönyben” közölte Sella Károly, brmai tanító értekezését az iskolakertekről, mely értekezésből nem lesz felesleges néhány adatot átvenni. O mondja:

„Az iskolakert alatt nem értjük a gyermekert, sem a tanító kertjét, mely fizetéshöz tartozik, s melyben a tanító főfeladatát és gyümölcsöt termeszti, hanem értsünk egy kertet, mely szándékosan és tervszerűleg a tanítás és nevelés czéljának van rendezve.”

A mint a gyakorlati nevelés a tényezők sokaságától függ, úgy a nevelés és oktatás czéljai különfeleképen képzelhetők: lehet igen magaslatos eszményeket felállítani, de lehet a közellevő és tényleg elérhetőekkel beérni s e szerint berendezni a kertet.”

A paedagogusok már jó rég beismerték, hogy a kertesszettel való foglalatosság az ifjúságnak nagy hasznára válik. 200 esztendővel ezelőtt ajánlotta az angol Locke e s mondá, hogy a kertet az iskolában a fiatal-ságnak való, Igy Rousseau is az embernek a természet egyszerűségéhez való visszafordulást követel, a földművelés állását ügy-lendőnek találta. — Semler, Franke, Pestalozzi és különösen a philanthropok nevelési rendszerükbe fölvetették a kertesszettel is. S ha Campe növendékeivel együtt életben több mint 100 ezer fát ültetett s kertjét nevelészi ezélekra rendezte be, eléggé bizonyítja, mily nagy értékűnek tartotta a kertet és kertesszettel az ifjúságra nézve.”

... az aránylag szerény ezélok nagy befolyással vannak az ifjúság nevelésére és a népgazdaságra. Bizonyos jölet az élet eszményi feladataira lelkesít.”

„Az ifjúságnál korán indul fejlődésnek a lelkesedés a természet szépségei iránt, majd a munka öröme, a megismerés, a gazdálkodás, a fakerekesség, a rend, a tisztaságra való törekvés; úgy az öröm a virágok, növények fejlődésében, a gyümölcs megérésében és a szántó hozzáértés a magvak megszerzéséhez.”

„Schwab Erasmus az iskolakertet nagy mértékben eszményíti: minden természetbeli oktatás központjává teszi azt. Az iskolakert az oktatás számára a szemléltető anyagot szolgáltatja, egy a növényvilágra, mint a hazai állatok-, talaj- és ásványtanra nézve. Az iskolakert tanítást megismerkedni a természet hasznos állatokkal s védelmezze a madárvilágot. Engedje meg, hogy a madarak a bokrokban és sövényekben esendes fészkeiket felépíthessék, adjon alkalmat a gyermekeknek fészkek felállítására. Az iskolakert

magad a véletlenre! Soha se kérdet: mit csináljak ma, hogy a napot agyonissam? Látod Fenoglio, én mindig akkor mulattam legjobban, ha hazulról azon hitben jöttem el, hogy matkóznai fogok. Bizz a véletlenben! Ha kijössz az utcára, né fordult be a megszokott sarkon, hanem menj egyenesen. Találkózol barátokkal, kiket bizonyára nem leszel meg, ha a sarkon befordulva a kávéházban keresed őket. Akadály egy csinos boltosálynra, veszel tőle egy zsebkendőt, — fél selyem, fél gyapot — aztán oda ajándékozod a te szép szobaleányodnak, és megvárakozasz vele kész-pénzben három frankot. Vagy látsz egy szép ismeretlent, követed és kicsalsz tőle egy édes mosolyt vagy megverekezel a szeretőjevel. Mindezen dolgok új gondolatokat ébresztenek és új ismereteket teremtenek, melyekről foglalmad sem volt, míg a házban ki nem mentél és a melyek életmódod egész rendszerét halomra dönteték. Tehát: ne gondolkozzál a tett előtt, utána maradj elég idő rá. Ne a fejed, hanem a lábaid után indulj. Egy szóval: határozd el magad szembe-kötösi jatszására.”

Igen, veté ellen Róbert, de ha orrom-mal valamibe belelődölöm?

„Ez egy kis baj, felel Magnaseo méltóság-teljesen, mely azonban emeltemen egyéb kitűnő oldalait meg nem dönti.”

„Akkor majd egyszer megpróbálom,” szolt Róbert, egy hatalmas ásitással végnyújtózkodva a kereveten.

Felix észrevette ezt és sietett felkelni. „Ásitásod elkerget. Különbön már negyettűt és tulajdonképen már egészen elfelejttem az okát, hogy miért maradtam itt. Fenoglio, tegyel nekem egy szívességet!”

(Folyt. következik.)

Külföld.

A szerb-bolgár fegyverszünet.

Delyannis görög kormányelnök 27-én kezbesítette a hatalmak képviselőinek az elutasító választ a hatalmak együttes joggyekére. Békét és a fegyverszünetet a szerb-bolgár hűbék- és iránti alkudozásokkal megbízott török-bolgár és szerb meghívtak valószínűleg február 6-án tartják első összejövetelüket. Hivatalos forrásból vett értesülésünk szerint a bolgár kormány korlátozlag tudatta, hogy a szerb-bolgár határ, a személyforgalomra nézve, f. hó 29-től kezdve elzáratik.

Angol alsóház. Az alsóház jan. 26-án folytatta a választási vitát. Collings indítványt terjeszt elő, melyvel sajnálkozását fejezi ki a fölött, hogy a földművelés, kisebb bérjé-térjészek megszerzésénél könnyítéseket nem részesülnek. Chaplin ellenzi az indítványt és kijelenti, hogy annak elfogadását bizalmatlansági szavazatnak fogja tekinteni. Gladstone pártja az indítványt; magára vállalja a felelősséget, mely ezen indítvány elfogadása következtében reá hárul és reméli, hogy a ház az indítványt nagy többséggel fogja elfogadni. Az indítvány 329 szavazattal 250 ellenében elfogadtatott. A kormány tehát vereséget szenvedett. Hicks-Beach pénzügyminiszter elismerte a szavazás horderejét és azt indítványozta, hogy a ház eszítőket halassza el tárgyalását. Mibe a ház beleegyezett. Collings indítványát Goessen és Hartington ellenezték. Hicks-Beach kijelenté, hogy az indítvány a kormány meg-buktatását ezelezo, hogy megakadályozza azon politikát, melyet a kormány Irszországot illetőleg szándékozik követni. Aki tehát becsülni tudja az Angolszág és Irszág közötti törvényes uniót, fontolja meg, hogy ez indítvány elfogadása a birodalomra nézve mily komoly következményekkel járna. A ház az indítványt mindamellett elfogadta. A Parnell-párt 76 hiva a többséggel. Hartington Goessen, Courtney, Lubbock és Abington a kisebbséggel szavaztak. — A „Morning-post” és a „Standard” szerint a kormány visszalépése küszöbön áll. A „Daily News” szerint Salisbury kormányelnök el fog állni a parlament feloszlatásának eszméjéről. A 27-ik gyűlésen Chamberlain kérdi, igaz-e, hogy az athéni angol követ kijelentette, hogy az angol kormány hajórajt küld a görög vízekre, meglőhándó a tengeren Görögország támadását Törökország ellen. Bourke kijelenti, hogy ilyen utasítás nem adott. Chamberlain kérdi ismét, vajjon az athéni angol követ tette-e ilyen czélzást, még mielőtt az együttes jegyzék átadott volna. Bourke azt kívánja, hogy ily természetű kérdés előre jele-tessék be.

Párisban a sajtó egy része, az is, mely a kormánynyal van összeköttetésben. Freyinet formális beleegyezése dacára, elégedetlen az angolszék Görögország elleni lépésével.

Rablók Spanyolországban. Egy nyolcz tagból álló rablócsapat, mely a Desguaceros hegységben tartózkodott és a madrid-cordovai vonalon közlekedő vonatokat akarta kirabolni, a katonaság szétzört.

Legujabb posta.

— A szerb-bolgár fegyverszünet. A bolgár kormány tudatta Szerbiával, hogy Madjid pasa és Gecov legközelebb elutaznak Bukarestbe. Lehetőségeknek tartják, hogy a békekalkulációk a jövő hét első napjaiban fognak megkezdődni. A Sándor fejedelem konstantinápolyi útjáról szolt hírek mind határozottabban alakban lépnek fel. — Gaidban ellendí egy nyilatkozott, hogy a szulhán és a porta elvben elfogadták Sándor fejedelem javaslatait és hogy a szultán, ki Sándor fejedelem iránt a legelénkobb rokonszenvvel és nagy tisztelettel viseltetik, mindent elkövet, hogy a fejedelem tekintélye ne érintessék, annál kevésbé eszenkittassák a tervezett egyezés által. — A török-bolgár kiegyezésről az hírlak, hogy a két tartomány intézményeivel alkalmazandó personalis mio megállapításáról van szó. Sándor fejedelem, a ki musz rangot fog venni a fejedelem címen kívül, Kelet-Rumélia életfogytigani kormányzójává fog kinevezettni és pedig azzal a joggal, hogy ez állást leszámazó örökösé öröklik. Burgas és Várna környékén győztes török helyőrségek maradtának a fejedelem parancsnoksága alatt. Különbön a lapok, melyek ezen híreket közlik, nem vállanak felelősséget ezéért a közleményekért, melyek jól értesült körökben colportált hírek nyomán közöltettek voltak. — Az angol kormányválság következtében az alkudozások, melyeket az egyes kabinetek a Balkán-félsziget ügyeire nézve folytattak, teljesen fonnakadtak és az európai béke-aktió felben szakadt.

— Angol-görög összeütközés. Athénből jan. 27-rol jelentik: A kormány-párti közlönnyök szerint a hadsereg az epirosi határokon csak védelmi állást foglalt, mivel a tulajdonképeni harczerit Macedóniába helyezték, hol a lakosság csak a görög csapatok megérkezésére vár. A görög hajóraj csaparnap Syrában szemmel és élelmi szerekkel rakodott meg és aztán észak felé vette útját. Athénből Rómába érkezett táviratok szerint a hellén hajóhad utra kelt. A lapok-külföldi véleményeink vannak Olaszország aktiójáról Görögországgal szemben. A legtöbb méltányolja azt, mivel a görög kormány szavait hiábavalónak tartják. A hangulat azonban megváltozott, ha Görögország komolyan venné a dolgot. Az „Opinione” kijelenté, hogy Olaszországnak a háboru kitérőse esetén teljesen szabad keze lesz. A háboru lehetőségére vonatkozólag azt lehet mondani, hogy a kor-

mány meg van győződve, hogy nem út ki háboru. Egy igen magas állású, a diplomatiához tartozó egyén úgy nyilatkozott, hogy mivel Oroszország komolyan el van határozva, hogy egy embert sem mozgosit, az európai conflitus veszélye teljesen ki van zárva.

— Angol kabinetválság. A Salisbury-kormány a 26-diki szavazás folytán nem osztja fel a parlamentet, hanem be-adja lemondását. Az új kormány alakítását nem Hartington, hanem Gladstone fogja elvállalni. Az Irszágban alkalmazandó kivételes törvényekről többé nincs szó. A földközi tengeren levő hajóraj tegnap este parancsot kapott, hogy induljon a Piraeusba. — London, jan. 27. A kormány a ma délután tartott minisztertanácsban elhatározta, hogy beadja lemondását. Oslornoba rögön külön kül-küldetett, hogy a kormány határozatát a királynóval közöljék.

— Szudánból. Alexandria jelentés szerint az angol hadihajók, hogy megakadályozzák a hadi szerkeknek a sudáni lázadók részére való szállítását, elzárta a Vörös tenger partjait. A partvidék szakaszokra osztották, a melyek fölött szigornan őrködnek a „Cygnus”, „Sterling”, „Falcon”, „Dolphin” és „Kondor” hadihajók.

— Görögök Hamburgban. Néhány nap óta tartózkodik Hamburgban egy görög bizottság, hogy megvizsgáljon egy nagy gőzöst, melyet a hajóépítő társaságtól akart Görögország megvenni hadicélzokra másfél millió markért. 27-én azonban a bizottság táviratokat kapott Athénből, hogy a hajót meg vásárolja meg.

TÁVIRATOK.

— Az árvíz. —

Lippa, január 28. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A ma este ideérkezett fővárosi lapokban jelzett vészhirek tökéletesen légből kapottak: a Maros már tegnap (27-dike) reggel óta folyton apadóban van, ma pedig két órával többet apadt. Eddig sem Lippán, sem Radnán nem dől be egyetlen egy ház sem, csak a parton levő 2—3 rozzant viskó van dőlözde felben. A Maros még tegnap visszatért medrébe, s így a vész el-elmultnak tekinthető.

— Szabó László vádja. —

Budapest, jan. 28. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén felett Tiszta miniszterelnök Szabó László képviselő ismeretes vádjára az államvagyon elharcolása tárgyában, s azt mondta, hogy az adatok szerint, melyeknek előterjesztését Szabó kívánta, 48 hold földnek három évre bérbeadásáról van szó. Ezek a földek 1882-ben tagosítás által jutottak az állam birtokába, s a pénzügyminiszter rendelkezése azonnal intézkedés történt azoknak bérbeadására.

Az árverési jegyzőkönyv szerint a földek a legtöbbet igénylők holdankint 10 frt 50 krajával adtakat bérbe. A község is oda nyilatkozott, hogy ez az ár körülbelül az, melynél magasabbat alig lehet elérni. Időközben a bérlet másra ruházott át, de a miniszterelnök azt hiszi, hogy ez az árverés eredményére nézve nem bírhat jelentőséggel: ha azonban a ház kívánja, az erre vonatkozó adatok is előterjeszthetők. Nemsokára három oldalról is adatok be ezen földeket illetőleg megvásárlási ajánlatok, de egyikük sem fogadtatott el, mert azon birtokrészléből 10 hold még kétes volt.

Szabó képviselő ur azt mondta, hogy az, a ki a földeket kibérelte, azokat 1884—85. évekre holdankint 32 frttal adta ki újabb bérbe. Ezt én — mondja a miniszterelnök — természetesen nem tudhatom, de mégis föltűnőnek találom, mivel 1885-ben ugyanazon földek bérbeadása újból megkísérletett, s holdankint 11 frt 75 kraját többet nem lehetett elérni. Én az összes adatait át fogom adni az államügyészségnek azon megkereséssel, hogy legyen az bárki, járjon el ellenében, ha gyamuokat talál az adatokban. Remélem, hogy a képviselő ur ott is részletezni fogja panaszát, s bizonyítékait elő fogja terjesztetni.

A miniszterelnök válasza nagy többséggel tudomásul vétetett.

— Ifj. b Vay Miklós halála. —

Budapest, jan. 28. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A koronőr legidősebb fia, ifj. b. Vay Miklós ma éjjel itt kirtelen meghalt.

NAPTÁR.

Jan. 23. Péntek — Róm. kath. Szalézi Ferencz. — Prot. Valér. — Görög-orosz (Jan. 17.) N. Antal apát. Nap két 7 ó. 34 p. nyugozik 4 ó. 54 p.

Jan. 29. Az Aradi Casino estélye saját helyi ségben.

Jan. 30 Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése.

Jan. 31 Az aradi iparosi-tűzök önképző- és betegsegélyező egyetékének hangversenye egybekötött zárkörű táncestélye Krispin termében.

Febr. 2 Az aradi közúti vaspályák és téglgyár-részvény-társaság közgyűlése d. e. 10 órákor, saját helyiségben.

Február 1. Ügyvédek batyubálja a Tüchererszállban, a tisztviselő kör volt helyiségében.

Február 6. Az aradi korecsolyázó egyetel táncvígalmja a „Zemplényi-szálló” nagytermében.

Február 13 Tanítóképződeszek batyubálja a Krispin-teremben.

Február 27. A varban állomásozó altiztek tombolával egybekötött jótékonyczéru táncvígalmja a „Zemplényi-szálló” nagytermében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Lapunkra február hó 1-jével új előfizetést nyitunk és pedig vidékre, 11 órá 12 frt. 80 krral, helyben 11 frttal; felévre vidékre 7 frt., helyben 6 frt. negyedévre, vidékre 3 frt. 50. helyben 3 frt.; egy hóra vidékre 1 frt 20. helyben 1 frt. Nehogy a már rendszeren folyó szétküldés megakadást szenvedjen, kérjük a t. cz. olvasó közönséget, hogy az előfizetést e hó végéig teljesiten sziveskedjék.

— Az aradi temetkezési-egylet pénztárában mutatkozott hiány által városszerre keltett kínos izgatottság még mindig tart. És valóban meg kell írkoznia az embernek, midőn látja, hogy a tisztességben megőszült hajak mintha csak állhajak volnának, hogy a leg-tisztábbnak hitt kezek is mocskosa keveredtek. A büntény elkövetett, a büntetők nevé szájáról-szájra szállnak és ha sikerült is fog az, a mire most kétségbeesetten törek-szenek, a hiány fedezése, ezt a közvelemény nem fogja egyértelműnek tekinteni a bűn elhalás-tolásával. De a hiány a mai napig fedezve nincs, részben mivel a nyújtott biztosítékok egy része kifogásoltatott, részben mivel a fedezet elégtelennek találtatott. — Tegnap híre járt, hogy a választmány azon eseten, ha a fennmaradó hiány, ma 11 óráig fedezve nem lesz, megindítja a bünt-fenyítő eljárást. Ma azonban arról értesültünk, hogy a választmány, a hiány okozásával vádoltak abbeli kérésére, hogy a fedezet nyuj-tására újabb három napi haladékot adjon, az eljárás megindításától egyelőre ellátott azon meggyőződésben, hogy az egyetel érdekében eszelezkik, midőn a hiány fedezésére alkalmat nyújt. Holnap délután 5 órákor tartandó választmányi ülés fog a benyújtott kérelem fölött dönteni, mely írás eredményre közhírré fog tétetni. Egyáltalában az új választmány nemesek mindent megtesz a közönség meg-nyugtására, de erőlyes és buzgó működése garantált arra nézve is, hogy a temet-kezési egyetel humánus működése tovább is és pedig minden veszély nélkül lehetővé tétetik.

— Aradváros iskolaszékének tegnap dé-lután tartott ülésén Salacz Gyula elnöke alatt jelen voltak: Simay István, Vargass József, Tagányi Vilmos, Hann Alajos, Záray Odón, Nikolicz Dóme, Millig József, Arkay Kálmán, dr. Múlek Lajos, Boros Vida, Heeger Ernő, dr. Robit-sék Agost, Rosenberg Sándor, Schö-pkes Ele és Bonts Aurél iskolaszéki jegyző. — Elnök az ülést 4 órákor megnyitván, Si-may István iskolafelügyelő előterjeszté a tan-felügyelő átiratát, ki az alkalmából, hogy Millig József polgári iskolai igazgató ez-állásban végleg megerősített, emegőrsítés-hez aláírásával hozzájárulni kíván. Határozta-ta a véglegesítőszék szolt jegyzőkönyv neki átküldetni. Következett Simay István jelen-tése, a szegénysorsu gyermekek felruházására az iskolaszék által engedélyezett gyűjtés er-dményéről, melynek nagyszámú lapunkban már közöltük s most csak azt említi meg, hogy a gyűjtés összes eredményeként az iskola-székhez befolyt összesen 902 frt 45 kr. mely-ből összesen 282 tanuló ruházottat fel és az elhez szükséges többi összeg kiadása után ma-rad az iskolaszéknek a jövő évi segélyezésre 200 frt 5 krja, mely a városi pénztárban helyeztetett el. Jelentése után közöszömet mond mindazoknak, kik az iskolaszéknek nemes tö-rekevésben támogatattak, egy a nagy közönség mint a tanítói kar részéről, mely köszönéshöz az iskolaszék is hozzájárul. A jelentés tudomán-sal vétetett. Iskolafelügyelő ezután az is-kolába járó tanulók egészségi állapotáról tét-jelentést, mely tökéletesen kielégítő. Beter-jeszté ezután az aradvideki tanító-egylet kérvényét, mely egy alakítandó tan-zer-muzeum ideiglenes helyiségéről kéri a kapa-utazai iskola fides muzeum helyiségét és az Arad város iskoláinál használatban volt és lomtárba került régi tanszerek és a jelen-leg használatú tanszerek feleslegéből egy-egy darabot az alakítandó tanszer-muzeum szá-mára. Atengedtetik azzal, hogy a muzeum Aradvárosi legyen. Határozatott még az is-kolaszéki szolt felruházati, ki eséklyé 240 frt évi fizetésből egy nagy esadót is köny-szerűlvé lévén eltartani, magát ruházni nem képes. Ezzel a napirend ki lévén merítve, el-nök az ülést bezárja.

— Az alakítandó dalárdára vonatkozólag a következő levelet kaptuk: T. szerkesztő-ség! Beesés lapja mai számában: „Da-lárda a lakulólóban” című alatt azon tudósítás fordul elő, hogy egy újonnan alakít-andó dalárda ügyében, vasárnap délután ér-tekezlet tartatott. — melyben én kértém fel az elnökség elvállalására, s ezt beesés értesítése szerint el is fogadtam. Szabad-jon kijelentem, hogy én ezen az értekezle-ten jelen nem voltam. — hanem hétfőn dél-ben tisztelt meg engem látogatásával egy három tagú bizottság, mely közölte velem, hogy egy új dalárdát alakító szövetkezet létezik, mely egy dalgylet megalakítása végett, az én véleményemet tudni olajítja. Ennek foly-tán kijelenttem, hogy a megszűnt da-lárda viselt dolgai után, egy új dalgylet megalakításával, nem lehet, — de nem is szabad mindaddig a közönség rész-vételét igénybe venni, mig az arról meg nem győződik, hogy már egy életképes működő testület szemben nem áll, mely pártolást megérdemli. — S ez oknál fogva azt ajáu-

